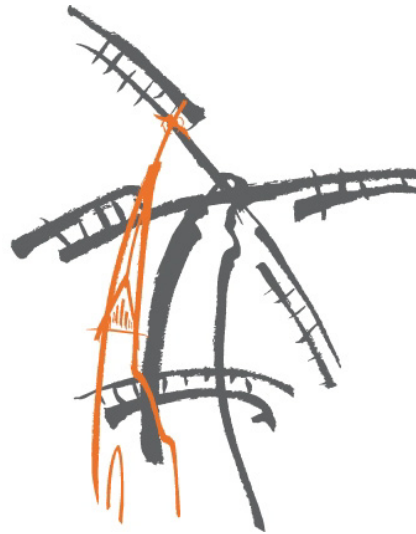

Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2012 – 2016

Gemeente **Haren**

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).....	4
1.1 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	4
1.2 Wat verandert er voor de gemeente	5
1.3 Integrale schuldhulpverlening in de huidige situatie.....	6
Hoofdstuk 2 Schuldhulpverlening in Haren	8
2.1 Uitgangspunten	8
2.2 Doelstellingen	8
2.3 Doelgroep.....	10
Hoofdstuk 3 Financiële paragraaf.....	11
3.1 Gemeentelijke middelen.....	11
3.2 Regievoering door financiële sturing	11
Hoofdstuk 4 Samenvatting	13

Bijlage 1

Gemeentelijke kredietbank, basisdienstenboek 2012

Bijlage 2

Uitvoeringsovereenkomst 2012

Bijlage 3

Voorbeeld Marap

(Bijlagen alleen digitaal te bevragen bij afdeling Ontwikkeling)

Inleiding

Met de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) wordt een einde gemaakt aan de schuldhulpverlening op vrijwillige basis, zoals tot op heden door de meeste gemeenten aangeboden. De Wgs stelt gemeenten verplicht om schuldhulpverlening aan te bieden. Tevens wordt schuldhulpverlening op de gemeentelijke politieke agenda geplaatst. Gemeenteraden dienen vanaf 1 juli 2012 vierjaarlijks een beleidsplan vast te stellen en het college dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de uitvoering. Door de aanhoudende recessie neemt de vraag naar schuldhulpverlening toe waardoor de kosten stijgen. Aan de andere kant is schuldhulpverlening een belangrijke factor in het bevorderen van participatie en voorkomen van kosten op andere terreinen (zoals het vergroten van oninbare vorderingen, huurschulden ect., extra kosten hulpverlening en begeleiding). Door geen geld meer te steken in trajecten met zeer weinig slagingskans (niet regelbare schulden, recidive, ect.) wordt de schuldhulpverlening effectiever gemaakt. Met name de toegang tot de schuldhulp is een sturingselement waarop kaders gesteld kunnen worden. Hoe gaat de gemeente om met recidive situaties, wat is het beleid ten aanzien van niet regelbare schulden, wat is het beleid indien de schuldenaar zelf het traject stagneert?

Inwoners van de gemeente krijgen met de invoering van de wet recht op schuldhulpverlening, mits ze voldoen aan de eisen die de gemeente stelt. Die eisen die de gemeente stelt worden vastgelegd in dit beleidsplan en uitgewerkt in beleidsregels, die na vaststelling van dit plan door het college zullen worden vastgesteld en ter inzage worden gelegd voor de raadsleden. In de bijlage is het dienstenboek van de kredietbank. Voorgesteld wordt om de huidige raamovereenkomst die is afgesloten met de kredietbank Assen door te laten lopen en het basis productenboek als invulling van het beleidsplan in te zetten.

Hoofdstuk 1 De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)

1.1 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

De Wgs geeft in artikel 1 de volgende definitie van schuldhulpverlening:

Het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg.

In de Memorie van Toelichting wordt dit toegelicht:

‘Schuldhulpverlening omvat zowel het voorkomen van problematische schulden (preventie), het helpen van een schuldenaar bij het vinden van een oplossing voor zijn problematische schulden als het voorkomen van terugval in de oude situaties (nazorg). Schuldhulpverlening dient een integraal karakter te hebben. Zowel materiële als immateriële aspecten maken onderdeel uit van schuldhulpverlening. Integrale schuldhulpverlening is een samenhangend hulpaanbod van preventie tot en met zorg gericht op financiële- als psychosociale en andere oorzaken van schulden. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om relatieproblemen, de woonsituatie, de gezondheid, de verslaving en de gezinssituatie’.

In de eerste plaats is schuldhulpverlening dus gericht op problematische schulden. De algemene opvatting is dat van problematische schulden sprake is indien de schulden zodanig van omvang zijn dat huishoudens niet langer in staat zijn hun financiële verplichtingen na te komen. Het gaat hierbij dus om de verhouding tussen inkomen en vaste lasten.

In de tweede plaats staat gemeentelijke schuldhulpverlening slechts open voor particulieren. Ondernemers met een levensvatbaar bedrijf kunnen een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004). Als het bedrijf niet levensvatbaar wordt geacht, dienen de bedrijfsactiviteiten te worden beëindigd en kan men zich wenden tot de gemeentelijke schuldhulpverlening

In de derde plaats dient gemeentelijke schuldhulpverlening integraal te zijn. Hiermee wordt bedoeld dat de schuldhulpverlening niet alleen gericht is op het aflossen van schulden maar ook op onderliggende problemen als psychosociale problematiek en verslavingen. Dit betekent dus samenwerking met disciplines als bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk (AMW/Noordermaat) en de geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

De gemeente krijgt op grond van de Wgs expliciet de taak om regie te voeren en integraal beleid te ontwikkelen. Dat betekent dat niet alleen gewerkt wordt aan het oplossen of hanteerbaar maken van het schuldenprobleem, maar dat tegelijkertijd iets wordt gedaan aan de andere problemen waar de persoon mee te maken heeft (en die mede oorzaak zijn van het ontstaan van problematische schulden). Daarbij moet de gemeente werk gaan maken van het betrekken van andere beleidsterreinen. Te denken valt aan zorg (verslaving, gezondheid), re-integratie (werkloosheid), openbare orde (criminaliteit), welzijn (psychosociale hulpverlening), onderwijs (preventie) en armoedebeleid (terugdringen niet gebruik sociale voorzieningen). Deze aanpak sluit geheel aan bij de visie die door de gemeente wordt ontwikkeld in de wijkteams, die vraaggericht en integraal de burgers benaderen. De zwaarste gevallen kunnen hierbij worden doorverwezen naar het OGGZ, waar de multiprobleem situaties kunnen worden benaderd

De gemeente moet ook beleid gaan ontwikkelen op het gebied van schuldenpreventie. Mogelijkheden hiervoor liggen bij de dienstverlening van het wijkteam, het vergroten van het

bereik van minimabeleid, het opzetten van voorlichting en het inschakelen van het onderwijs, vrijwilligersorganisaties en de hulpverlenende organisaties in de gemeente. Ook de nazorg op de schuldhulpverlening wordt bij de gemeente neergelegd (denk hierbij aan budgetbeheer).

Met de komst van de Wgs krijgt de gemeente een aantal extra wettelijke taken toebedeeld. De gemeente krijgt echter geen extra rijksmiddelen voor de uitvoering van deze wet. In hoeverre de komst van de Wgs een uitzetting op de gemeentelijke begroting betekent is afhankelijk van hoe gemeenten op dit moment de integrale schuldhulpverlening hebben ingericht en hoe ze dit in de toekomst willen vormgeven.

Het Rijk beoogt met de invoering van de Wgs een bodem in de gemeentelijke schuldhulpverlening te leggen. Het gaat dan om:

- het realiseren van de brede toegankelijkheid;
- het beperken van de wacht- en doorlooptijden;
- het specifiek aandacht geven aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen;
- het realiseren van de integrale schuldhulpverlening;
- het geven van regie aan de gemeente.

1.2 Wat verandert er voor de gemeente

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het bepalen van de visie op armoede- en welzijnsbeleid en het opstellen van een beleidsplan schuldhulpverlening. Voor de gemeente betekent het wetsvoorstel naast de nieuwe zorgplicht dan ook een herbezinning op het beleid.

In het beleidsplan moet nadrukkelijk aandacht zijn voor preventie, nazorg en het integrale karakter van de hulpverlening. De gemeente moet beleidsregels opstellen die regelen onder welke omstandigheden de toegang tot schuldhulpverlening kan worden ontzegd.

Daarnaast krijgt het college van B en W de mogelijkheid en bevoegdheid een breed moratorium aan te vragen. Dit betekent dat het college van B en W de rechtbank kan verzoeken een afkoelingsperiode af te kondigen, waarin elke bevoegdheid van de schuldeiser tot verhaal op de goederen van de schuldenaar niet kan worden uitgeoefend, voor een periode van maximaal zes maanden. Deze afkoelingsperiode wordt slechts afgekondigd indien deze periode noodzakelijk is in het kader van de schuldhulpverlening en er is voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in een algemene maatregel van bestuur (Amvb). Deze Amvb wordt nog verder uitgewerkt. Duidelijk is wel dat deze bevoegdheid gemandateerd kan worden aan de uitvoerende organisatie van de integrale schuldhulpverlening, in het geval van Haren de GKB Drenthe

In de wet zijn bovendien termijnen opgenomen over de behandeling van aanvragen schuldhulpverlening:

- de wachttijd tussen aanvraag en eerste gesprek (intake) is maximaal vier weken;
- in het geval van bedreigende schulden is de wachttijd maximaal drie werkdagen;
- de gemeente moet de aanvrager informeren over de verwachte doorlooptijd (de tijd tot bijvoorbeeld duidelijk is of een regeling kan worden getroffen).

1.3 Integrale schuldhulpverlening in de huidige situatie

In de huidige praktijk wordt integrale schuldhulpverlening opgesplitst in een drietal met elkaar samenhangende onderdelen van hulpverlening:

- materiële schuldhulpverlening;
- immateriële schuldhulpverlening en
- preventie.

De uitvoering van de verschillende onderdelen van hulpverlening wordt uitgevoerd door verschillende organisaties onder verantwoordelijkheid van de gemeente.

Materiële schuldhulpverlening

Over materiële schuldhulpverlening wordt gesproken als er sprake is van een financiële hulpvraag. Deze hulpvragen lopen sterk uiteen. Het kan hierbij gaan om het treffen van een schuldenregeling, het beheren van budgetten, het afgeven van verklaringen op grond van de faillissementswet, etc..

De uitvoering van dit type hulpvragen wordt verzorgd door de Gemeentelijke kredietbank (GKB). De aanmelding bij de GKB kan worden gedaan door de inwoner zelf maar ook door andere partijen die bemoeienis hebben met de inwoner (zoals de sociale dienst, algemeen maatschappelijk werk, etc.).

De GKB brengt (evt. met behulp van andere organisaties) in kaart wat er nodig is om de situatie in eerste instantie stabiel te krijgen en op termijn op te lossen. Dit leidt uiteindelijk tot een plan van aanpak waarin de afspraken tussen de inwoner en de GKB worden vastgelegd.

Immateriële schuldhulpverlening

Een onderdeel van genoemde plan van aanpak kan zijn dat er naast de schulden ook moet worden gewerkt aan de omstandigheden waarin de inwoner verkeert die een oplossing voor de schuldenproblematiek in de weg staan. In dit kader wordt gesproken van immateriële schuldhulpverlening.

De uitvoering voor dit type hulpvragen ligt over het algemeen bij het Algemeen Maatschappelijk werk (AMW). Het AMW begeleidt inwoners bij psychosociale problematiek, motivatie, gedragsverandering en ondersteuning.

Deze integrale benadering is vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten. In deze overeenkomsten is ook de gemeente een partij in de rol van beleidsverantwoordelijke, regisseur en financier.

Preventie

Een belangrijk doel voor integrale schuldhulpverlening is het voorkomen dat inwoners problematische schulden krijgen. Een onderdeel van preventie is nazorg. Nazorg is het voorkomen dat inwoners opnieuw (na een schuldhulpverleningstraject) problematische schulden krijgen. In de huidige situatie hoeft een gemeente geen preventie aan te bieden. Wat de gemeente en particuliere instellingen op dit punt aanbieden is dan ook verschillend per gemeente. Bij preventieve maatregelen kan gedacht worden aan bijvoorbeeld cursussen op (basis)scholen, budgetcursussen etc.. In 2012 hebben 10 mensen een budgetcursus gevolgd in de gemeente Haren. Daarnaast verzorgt Humanitas het aanbod thuisadministratie (met als doel het verschaffen van orde en overzicht). Dit is een doorlopende activiteit. Ook in de wijkteams wordt gewerkt aan preventie en vroegsignalering. Daar de situatie van de klant vroegtijdig en integraal in beeld te brengen, kan in voorkomende situaties ook ver-

slechtering van de financiële situatie voorkomen. Vanuit het Wijkteam zullen hierover ook afspraken worden gemaakt met de verschillende instellingen zoals de GKB. Hierbij kan worden opgemerkt dat het AMW (Noordermaat) al met welzijnsstichting Torion als partner in de wijkteams deelneemt. Vanuit de GKB wordt ook het initiatief genomen om huisbezoeken af te leggen, zodat dit aansluit op de ontwikkelingen in de wijkteams. Multiproblemsituaties kunnen vanuit het OGGZ geregistreerd worden, zodat ook eventuele justitiële aspecten in beeld zijn.

Tot slot kunnen ook nutsbedrijven en sociale woningbouw instellingen een bijdrage leveren aan preventie en vroegsignalering door tijdig betalingsproblemen te signaleren in hier op in te grijpen.

In de tabel op de volgende pagina wordt dit schematisch weergegeven.

	Preventie	Intake	Advies Begeleiding	Schuldhelpverlening	Nazorg
GKB	Informatieverstrekking Voorlichting	Wettelijke intake		Uitvoering Schuldhelpverlening Oplossen schulden/ stabilisatie financiële huishouding (budgetbeheer, WSNP, beschermingsbewind)	Budgetbeheer ter voorkoming van terugval en afbouw naar zelfstandig voeren thuisadministratie via 1 op 1 gesprek
Sociale Partners (Humanitas, CJG, GGZ, Verslavingszorg, Torion, Noordermaat) OGGZ, Wijkteams	Vroeg signalering	Keukentafel gesprek wijkteam	Signalering samenhangende problematiek		Hulp bij financiële huishouding/ thuisadministratie en vroegsignalering terugval
Nutsbedrijven/ woningbouw	Vroeg signalering Voorkomen afsluitingen/ uitzettingen		Coöperatieve houding t.b.v. stabilisatie financiële huishouding	(Meewerken aan) schuldregeling/sanering	

Hoofdstuk 2 Schuldhulpverlening in Haren

2.1 Uitgangspunten

Voorkomen van sociale uitsluiting.

In ons beleidsplan 'Meedoen in Haren' is geformuleerd dat het belangrijk is dat iedereen meedoet in Haren. Het voorkomen en terugdringen van sociale uitsluiting is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Om deze doelstelling te bereiken is het oplossen en voorkomen van problematische schulden van belang. Integrale schuldhulpverlening ondersteunt vele andere beleidsterreinen van de gemeente die zich richten op het voorkomen van sociale uitsluiting. Voor het terugdringen van sociale uitsluiting is het oplossen en voorkomen van (problematische) schulden dan ook een randvoorwaarde.

Beleidsplan vaststellen voor de periode van vier jaar.

Het beleidsplan zal gelden voor vier jaar. In de beleidsregels zal een duidelijk beeld worden geschetst waaraan de gemeente samen met haar partners en uitvoeringsorganisatie kan werken. Door te kiezen voor een periode van vier jaar verstrekt de gemeente duidelijkheid naar haar inwoners, de samenwerkingspartners en de uitvoeringsorganisaties. Evaluatie van het beleidsplan en de beleidsregels vindt plaats bij de jaarrapportage waarin de kwaliteit en de gewenste resultaten worden vermeld.

Aansluiten bij de wet en de huidige uitvoeringspraktijk.

In deze notitie staat de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) centraal. Daarnaast zal zoveel als mogelijk aansluiting worden gezocht bij de bestaande uitvoeringspraktijk. Het beleid zorgt voor meer duidelijkheid voor de gemeente, haar partners, uitvoeringsorganisaties en inwoners over de doelstellingen van het beleid. De gemeente Haren werkt reeds een aantal jaren met de GKB Drenthe en dit verloopt naar tevredenheid van beide partijen. Om die reden stellen wij dan ook voor om aan te sluiten bij de huidige uitvoeringspraktijk. Daarbij conformeert de GKB Drenthe zich aan de uitgangspunten van de NVVK (Nederlandse vereniging voor Volkskrediet) hetgeen een stuk extra zekerheid met zich meebrengt ten opzichte van de commerciële schuldhulpverleningsinstanties die vergelijkbare diensten aanbieden. Voor de producten die leden van de NVVK aanbieden zijn Gedragscodes ontwikkeld waaraan de leden zich dienen te houden.

De gemeente Haren heeft een raamovereenkomst gesloten met de Gemeenschappelijke Kredietbank Drenthe (GKB). De GKB is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel en is dus wat betreft de schuldhulpverlening de hoofdaanemer. Het beheer van de bank wordt gevoerd door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De wethouders van de genoemde gemeenten vormen het algemeen dagelijks bestuur. De GKB werkt weliswaar vanuit een centraal kantoor in Assen, maar houdt daarnaast spreekuren op locaties in de gemeenten.

Voorstel:

kieszen voor voortzetting van de huidige uitvoering schuldhulpverlening met de huidige uitvoerende instantie, zijnde de GKB Drenthe, gezien de ervaringen hiermee goed zijn en de GKB Drenthe is aangesloten bij de NVVK.

2.2 Doelstellingen

Integrale schuldhulpverlening is het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost. Integrale schuldhulpverlening houdt daar-

naast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat problematische schulden ontstaan (preventie) en terugkeren (nazorg).

De gemeente Haren heeft als doel met het beleid schuldhulpverlening bij te dragen aan de participatie in de maatschappij door middel van het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid.

Het doel van schuldhulpverlening is het bevorderen van participatie en het beperken van maatschappelijke kosten. Hierbij dient de burger in de eerste plaats alles in het werk te stellen om problemen zelf op te lossen. Wanneer blijkt dat dit niet mogelijk is zal een zodanige begeleiding moeten worden geboden dat de burger in staat wordt gesteld om dit te leren.

Het hoofddoel is hierbij een duurzame oplossing door een integrale aanpak met als uitgangspunten:

- Schuldenaar is probleemeigenaar.
- Het schuldenpakket, motivatie en vaardigheden van de aanvrager bepalen het maximaal haalbare.
- Door een integrale aanpak heeft schuldhulpverlening een duurzaam effect.

Er moet een volledig aanbod zijn van schuldhulpverlening producten die *preventief, curatief en op nazorg* gericht zijn.

Het aanbod is er op gericht om burgers in staat te stellen om, ondanks hun financiële en/of materiële situatie zo optimaal mogelijk deel te nemen aan de maatschappij en hun situatie te stabiliseren en zo mogelijk te verbeteren. Daarbij wordt als gegeven geaccepteerd dat sommigen doorlopende begeleiding nodig hebben om een stabiele situatie te behouden

Bij *preventie* wordt gedacht aan voorlichtingscampagnes en andere vormen van gedragsbeïnvloeding, zoals het aanleren van budgetvaardigheden en dergelijke, maar ook om tijdige signalering via bijvoorbeeld de wijkteams.

Bij *curatieve* hulpverlening gaat het om zaken als herfinanciering van schulden, schuldbemiddeling, saneringskredieten, inschakelen van flankerende hulp, budgetbeheer, treffen van betalingsregelingen en doorgeleiding naar het WSNP-traject.

Nazorg kan nodig blijken om losse eindjes uit het hulpverleningstraject alsnog aan elkaar te knopen en terugval in oude gewoonten te voorkomen.

Gezien de diversiteit van schuldsituaties en de daarbij betrokken personen moet binnen het volledige aanbod individueel maatwerk worden geleverd.

Uit het jaarverslag 2011 van de kredietbank blijkt dat van de 24 nieuwe trajecten er 8 zijn afgewezen. Hiervan voldeed ongeveer de helft niet aan de voorwaarden. Er is in 33 % van de aanvragen sprake van recidive. Waarvan in 91% van gevallen de schuldhulpverlening in een voorgaand traject is afgebroken. Om de vrijblijvendheid van de schuldhulpverlening en de toegang tot de schuldhulpverlening te reguleren stellen wij voor om de volgende kaders te stellen:

Voorstel:

de toegang tot schuldhulpverlening beperken voor die doelgroep die zelf de voortgang van de schuldhulpverlening blokkeert en voor personen die binnen twee jaar wederom een beroep doen op schuldhulpverlening (recidive)

Voorstel:

geen schuldhulpverlening inzetten als op voorhand duidelijk is dat het traject niet zal slagen (regelbaarheid schulden).

Ten aanzien van beide voorstellen geldt een hardheidsclausule. In zeer dringende gevallen kan het college besluiten alsnog schuldhulpverlening inzetten. Dit zal in ieder individueel geval op basis van maatwerk worden beoordeeld. Uit de aard van deze bepaling volgt dat deze niet licht word ingezet. Er moet sprake zijn van een zeer bedreigende situatie die niet vergelijkbaar is met de problematiek die normaal bij een dergelijke situatie hoort.

2.3 Doelgroep

Integrale schuldhulpverlening staat open voor alle inwoners van 18 jaar en ouder van de gemeente Haren waarvan redelijkerwijs is te voorzien dat die niet zullen kunnen voortgaan met het betalen van hun schulden of in een toestand verkeren dat zij zijn opgehouden te betalen.

Er zijn twee groepen wettelijk uitgesloten:

- Dak- en thuislozen. Deze moeten worden opgevangen door de centrumgemeenten. Voor de gemeente Haren is dit de gemeente Groningen. Er zal dan ook verwijzing naar deze gemeente moeten plaatsvinden.
- Zelfstandigen: Deze groep kan een beroep doen op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) Mocht de ondernemer niet in aanmerking komen voor een Bbz-krediet omdat het bedrijf niet levensvatbaar is, dan is het niet zinvol om schuldhulp aan te bieden. In dat geval kan de zelfstandige er beter aan doen te stoppen om grotere financiële problemen te voorkomen. Is de zelfstandige met zijn bedrijf gestopt dan kan hij er natuurlijk wel voor in aanmerking komen.

In verband met alle bezuinigingen kan overwogen worden om een eigen bijdrage te vragen van de burger. Hier staat tegenover dat het aflossingsbedrag zodanig wordt vastgesteld dat de klant daarnaast de vaste lasten kan betalen (het vrij te laten bedrag). Dit betekent dat een eventuele eigen bijdrage van de klant voor het inkomensbeheer betaald moet worden van dit bedrag. Dit leidt er toe dat het inkomen onder de bijstandsnorm (tot maximaal de beslagvrije voet, 90 % van de bijstandsnorm) zakt.

Omdat het hier in het algemeen gaat om zogenaamde noodzakelijke kosten, zal dan in de meeste gevallen recht kunnen ontstaan op bijzondere bijstand. Wanneer een eigen bijdrage wordt gevraagd betekent dit dat deze via de bijzondere bijstand weer teruggevraagd kan worden hetgeen voor de gemeenten geen financieel voordeel oplevert. Het voorstel is dan ook dit niet toe te passen. Bij budgetbeheer wordt wel een eigen bijdrage in rekening gebracht aangezien hierin ook mensen in zitten met een inkomen boven de bijstandsnorm en bovenvermelde argumentatie niet van toepassing is.

In 2011 was de wachttijd in Haren gemiddeld vier weken. De wachttijd voor schuldhulpverlening was per 19 juni 2012 5 weken. Dit zal conform de wetgeving teruggebracht moeten worden naar vier weken.

Voorstel:

eigen bijdragen niet invoeren voor schuldhulpverlening en handhaven voor budgetbeheer

Voorstel:

de wachttijd terugbrengen naar vier weken conform de wettelijke voorschriften.

Hoofdstuk 3 Financiële paragraaf

3.1 Gemeentelijke middelen

Gemeenten hebben bij schuldhulpverlening de regie in handen. Zij kunnen zelf prioriteiten stellen en kiezen hoe zij de schuldhulpverlening willen organiseren. Gemeenten kunnen eigen middelen inzetten, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies.

Jaarlijks legt het college in de Jaarrekening verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van dit door de gemeenteraad vastgestelde plan met betrekking tot integrale schuldhulpverlening. De bespreking van het Jaarrekening in de gemeenteraad kan uiteraard aanleiding zijn om het beleid en de uitvoering van de integrale schuldhulpverlening bij te stellen. Op deze manier is gegarandeerd dat de gemeentelijke schuldhulpverlening en de effectiviteit ervan tenminste jaarlijks op de agenda van de gemeenteraad staat. Dit plan heeft een looptijd van 4 jaar. Naar verwachting wordt voor 2016 en verder een nieuw plan opgesteld.

3.2 Regievoering door financiële sturing

Schuldhulpverlening is een open einderegeling hetgeen een financieel risico kan zijn voor de gemeente. Door de aanhoudende recessie neemt de vraag naar schuldhulpverlening toe waardoor de kosten stijgen. Aan de andere kant is schuldhulpverlening een belangrijke factor in het bevorderen van participatie en voorkomen van kosten op andere terreinen (zoals het vergroten van oninbare vorderingen, huurschulden ect., extra kosten hulpverlening en begeleiding). Door geen geld meer te steken in bijvoorbeeld trajecten met een zeer kleine slagingskans (niet regelbare schulden, recidive, ect.) wordt de schuldhulpverlening effectiever gemaakt.

Er is geen specifieke financieringsregeling voor de reguliere uitvoering van schuldhulpverlening. Gemeenten moeten hun activiteiten voor schuldhulpverlening zelf bekostigen uit de algemene middelen (uitkering gemeentefonds).

De laatste jaren hebben de gemeenten van het Rijk wel een specifieke stimuleringsbijdrage ontvangen om de integrale schuldhulpverlening van een extra impuls te voorzien. Deze regeling is in 2011 afgelopen. Dit betrof geormerkte gelden. Deze gelden zijn besteed om de extra toeloop op schuldhulpverlening op te vangen en de wacht/ en doorlooptijden te beperken.

De GKB ontvangt van de gemeente Haren een subsidie op basis van de dienstverleningsovereenkomst. Daarnaast vindt er ten behoeve van de schuldhulpverlening aan mensen met een WWB-uitkering inkoop plaats vanuit het participatiebudget.

Onderstaand overzicht geeft de opbouw van het budget van de GKB van de laatste jaren weer:

	2010	2011	2012
Structurele kosten	22.500	56.000	70.900

2012 inmiddels definitief cijfer.

De gemeente Haren voert de regie over de schuldhulpverlening. Aan deze regievoering kan uiting worden gegeven door te sturen op kwaliteit, resultaten en behaalde resultaten. Er zou gekozen kunnen worden voor het instellen van een budgetplafond om de kosten beheersbaar te houden. Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat bij het instellen van een budgetplafond er een tweetal risico's zijn:

Door het instellen van een plafond zal er bij een toestroom in de schuldhulpverlening sprake zijn van een oplopende wachtlijst als het budgetplafond bereikt is; Daarmee wordt met het instellen van een budgetplafond niet meer voldaan aan de wetgeving ingevolge de Wet Schuldhulpverlening.

Voorstel is dan ook om: middels de maandelijkse rapportages van de kredietbank te sturen op kwaliteit van de schuldhulpverlening.

Voorstel:

door inzet te plegen op preventie, de toestroom tot de schuldhulpverlening te beperken. In de pilot van de wijkteams zal dit onderdeel meegenomen worden in de dienstverlening (preventie door het op een rijtje zetten van de financiën, daar waar knelpunten zijn extra laagdrempelige ondersteuning bieden bijv. door de inzet van budgetcoaches of thuisadministratie van Humanitas). De uitkomsten hiervan onderdeel laten uitmaken van de evaluatie van de pilot.

Op basis van maandelijkse management informatie (maraps) worden de kwaliteit en de gewenste resultaten vermeld. Hierdoor kan er worden gestuurd op de doelstellingen en kwaliteitsaspecten. In de huidige marap en de jaarrapportage van de GKB staat voldoende informatie voor de gemeente om een periodieke beoordeling te maken. Wel zal het onderdeel wachttijden in de maraps toegevoegd moeten worden. Een voorbeeld van de huidige marap informatie is bijgevoegd in bijlage 4.

Naast schriftelijke informatie vindt ook regelmatig overleg met de GKB plaats.

2x per jaar overleg met de directeur van de GKB over de behaalde resultaten, kwalitatief en kwantitatief,

2 x per jaar vindt een plenair overleg plaats tussen GKB en de afnemers. In dit geval de 3 GKB GR gemeenten en de 17 gemeenten die de diensten inkopen

Op afroep zijn de directeur van de GKB en andere medewerkers van de GKB te allen tijde bereid om toelichting te verstrekken aan medewerkers van de gemeente maar ook in bestuur en gemeenteraad.

In de hierboven benoemde overlegvormen wordt aandacht geschonken aan kwaliteit, uitvoering, behaalde resultaten en te verwachten resultaten. Tevens vindt er vooral in de plenaire bijeenkomsten uitwisseling plaats over landelijke ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4 Samenvatting

Belangrijke onderdelen van de wet zijn:

Gemeenten moeten beleidsplannen maken die richting geven aan integrale schuldhulpverlening. Preventie is een onderdeel waaraan in ieder geval aandacht moet worden besteed.

De plannen voor een integrale aanpak van de schuldhulpverlening worden per gemeente voor een periode van maximaal vier jaar opgesteld.

De schuldhulpverlening moet breed toegankelijk zijn: er worden geen groepen mensen op voorhand uitgesloten.

Er gelden regels voor wacht- en doorlooptijden: de maximale wachttijd bedraagt vier weken.

Voor bedreigende schulden geldt een maximum van drie werkdagen. De gemeente geeft globaal inzicht in de doorlooptijd. Dat wil zeggen: het aantal weken tussen het eerste gesprek en het bereiken van resultaat.

Wij stellen u het volgende voor:

- Kiezen voor voortzetting van de huidige uitvoering schuldhulpverlening met de huidige uitvoerende instantie, zijnde de GKB Drenthe, gezien de ervaringen hiermee goed zijn en de GKB Drenthe is aangesloten bij de NVVK.
- De toegang tot schuldhulpverlening beperken voor die doelgroep die zelf de voortgang van de schuldhulpverlening blokkeert en voor personen die binnen twee jaar wederom een beroep doen op schuldhulpverlening (recidive).
- Geen schuldhulpverlening inzetten als op voorhand duidelijk is dat het traject een zeer kleine slagingskans heeft (regelbaarheid schulden).
- Eigen bijdragen niet invoeren voor schuldhulpverlening en handhaven voor budgetbeheer.
- De wachttijd terugbrengen naar vier weken conform de wettelijke voorschriften.
- Middels de maandelijkse rapportages van de kredietbank te sturen op kwaliteit van de schuldhulpverlening.
- Door inzet te plegen op preventie, de toestroom tot de schuldhulpverlening te beperken. In de pilot van de wijkteams zal dit onderdeel meegenomen worden in de dienstverlening (preventie door het op een rijtje zetten van de financiën, daar waar knelpunten zijn extra laagdrempelige ondersteuning bieden bijv. door de inzet van budgetcoaches of thuisadministratie van Humanitas). De uitkomsten hiervan onderdeel laten uitmaken van de evaluatie van de pilot.